

भज गोविन्दं भज गोविन्दं
गोविन्दं भज मूढमते ।
संप्राप्तौ सन्निहिते काले
नहि नहि रक्षति दुःक्रिन्करणे ॥ १ ॥
मूढ जहीहि धनागमतृष्णां
कुरु सदबुद्धिम मनसि वितृष्णाम ।
यल्लभसे निज कर्मोपात्तं
वित्तं तेन विनोदय चित्तम ॥ २ ॥
नारी स्तनभर नाभीदेशं
दृष्ट्वा मा गा मोहावेशम ।
ऐतन्मांस वसादि विकारं
मनसि विचिन्तया वारं वारम ॥ ३ ॥
नळिनी दळगत जलमति तरळं
तद्वज्जीवित मतिशय चपलम ।
विद्धि व्याध्यभिमान ग्रस्तं
लोकं शोकहतं च समस्तम ॥ ४ ॥
यावद-वित्तोपार्जन सक्तः
तावन-निजपरिवारो रक्तः ।
पश्चाज्जीवति जर्जर देहे
वार्ता कोपि न पृच्छति गेहे ॥ ५ ॥
यावत्-पवनो निवसति देहे

तावत-पृच्छति कुशलं गेहे ।
गतवति वायौ देहापाये
भार्या बिभ्यति तस्मिन् काये ॥ ६ ॥
बाल स्तावत क्रीडासक्तः
तरुण स्तावत तरुणीसक्तः ।
वृद्ध स्तावत-चिन्तामग्नः
परमे ब्रह्मणि कोपि न लग्नः ॥ ७ ॥
का ते कान्ता कस्ते पुत्रः
संसारोयमतीव विचित्रः ।
कस्य त्वं वा कुत आयातः
तत्त्वं चिन्तय तदिह भ्रातः ॥ ८ ॥
सत्सन्गत्वे निस्सन्गत्वं
निस्सन्गत्वे निर्मोहत्वम् ।
निर्मोहत्वे निश्चलतत्त्वं
निश्चलतत्त्वे जीवन्मुक्तिः ॥ ९ ॥
वयसि गते कः कामविकारः
शुष्के नीरे कः कासारः ।
क्षीणे वित्ते कः परिवारः
ग्न्याते तत्त्वे कः संसारः ॥ १० ॥
मा कुरु धनजन यौवन गर्व
हरति निमेषात्-कालः सर्वम् ।

मायामयमिदम-अखिलं हित्वा
ब्रह्मपदं त्वं प्रविश विदित्वा ॥ ११ ॥

दिन यामिन्यौ सायं प्रातः
शिशिर वसन्तौ पुनरायातः ।
कालः क्रीडति गच्छत्यायुः
तदपि न मुञ्चत्याशावायुः ॥ १२ ॥

द्वादश मंजरिकाभिर शेषः
कथितो वैया करणस्यैषः ।
उपदेशो भूद-विद्या निपुणैः
श्रीमच्छंकर भगवच्छरणैः ॥ १३ ॥

का ते कान्ता धन गत चिन्ता
वातुल किं तव नास्ति नियन्ता ।
त्रिजगति सज्जन सन्गतिरेका
भवति भवार्णव तरणे नौका ॥ १४ ॥

जटिलो मुण्डी लुन्जित केशः
काषायान्बर बहुकृत वेषः ।
पश्यन्नपि च न पश्यति मूढः
उदर निमित्तं बहुकृत वेषः ॥ १५ ॥

अन्गं गलितं पलितं मुण्डं
दशन विहीनं जातं तुण्डम ।
वृद्धो याति गृहीत्वा दण्डं

तदपि न मुञ्चत्याशा पिण्डम ॥ १६ ॥

अग्ने वह्निः पृष्ठे भानुः

रात्रौ चुबुक समर्पित जानुः ।

करतल भिक्षस-तरुतल वासः

तदपि न मुञ्चत्याशा पाशः ॥ १७ ॥

कुरुते गङ्गा सागर गमनं

व्रत परिपालनम-अथवा दानम ।

ग्न्यान विहीनः सर्वमतेन

भजति न मुक्तिं जन्म शतेन ॥ १८ ॥

सुरमन्दिर तरु मूल निवासः

शय्या भूतलम-अजिनं वासः ।

सर्व परिग्रह भोगत्यागः

कस्य सुखं न करोति विरागः ॥ १९ ॥

योगरतो वा भोगरतो वा

सन्गरतो वा सन्गाविहीनः ।

यस्य ब्रह्मणि रमते चित्तं

नन्दति नन्दति नन्दत्येव ॥ २० ॥

भगवद्गीता किञ्चिदधीता

गङ्गा जललव कणिका पीता ।

सकृदपि येन मुरारी समर्चा

क्रियते तस्य यमेन न चर्चा ॥ २१ ॥

पुनरपि जननं पुनरपि मरणं
पुनरपि जननी जठरे शयनम ।
इह संसारे बहु दुस्तारे
कृपयापारे पाहि मुरारे ॥ २२ ॥
रथ्या चर्पट विरचित कन्थः
पुण्यापुण्य विवर्जित पन्थः ।
योगी योग नियोजित चित्तः
रमते बालोन्मत्तवदेव ॥ २३ ॥
कस्त्वं कोहं कुत आयातः
का मे जननी को मे तातः ।
इति परिभावय निज संसारं
सर्वं त्यक्त्वा स्वप्न विचारम ॥ २४ ॥
त्वयि मयि सर्वत्रैको विष्णुः
व्यर्थं कुप्यसि मय्यसहिष्णुः ।
भव समचित्तः सर्वत्र त्वं
वान्छस्यचिराद-यदि विष्णुत्वम ॥ २५ ॥
शत्रौ मित्रे पुत्रे बंधौ
मा कुरु यत्नं विग्रह सन्धौ ।
सर्वस्मिन्नपि पश्यात्मानं
सर्वत्रोत-सृज भेदाग्न्यानम ॥ २६ ॥
कामं क्रोधं लोभं मोहं

त्यक्त्वात्मानं पश्यति सोहम ।
आत्मग्न्यनान विहीना मूढाः
ते पच्यन्ते नरक निगूढाः ॥ २७ ॥
गेयं गीता नाम सहस्रं
ध्येयं श्रीपति रूपम-अजस्रम ।
नेयं सज्जन सन्गो चित्तं
देयं दीनजनाय च वित्तम ॥ २८ ॥
सुखतः क्रियते रामाभोगः
पश्चाद्धन्त शरीरे रोगः ।
यद्यपि लोके मरणं शरणं
तदपि न मुञ्चति पापाचरणम ॥ २९ ॥
अर्थमनर्थं भावय नित्यं
नास्ति ततः सुख लेशः सत्यम ।
पुत्रादपि धनभाजां भीतिः
सर्वत्रैषा विहिता रीतिः ॥ ३० ॥
प्राणायामं प्रत्याहारं
नित्यानित्य विवेक विचारम ।
जाप्यसमेत समाधि विधानं
कुर्व वधानं महद-अवधानम ॥ ३१ ॥
गुरु चरणाम्भुज निर्भरभक्तः
संसाराद-अचिराद-भव मुक्तः ।

सेन्दिय मानस नियमादेवं
द्रक्ष्यसि निज हृदयस्थं देवम ॥ ३२ ॥
मूढः कश्चिन वैयाकरणो
डुकृणकरणाध्ययन धुरीणः ।
श्रीमच्छंकर भगवच्चिष्यैः
बोधित आसीच्छोदित करणैः ॥ ३३ ॥

www.yousigma.com